

TALOUSARVIOALOITE 765/2005 vp

Määrärahan osoittaminen kirjastotoimen valtionavustuksiin

Eduskunnalle

Kirjastojen korjaukseen ja rakentamiseen on myönnetty kunnille valtionavustusta momentilta 29.90.52. Hallituksen vuoden 2006 talousarvioesityksessä momentin selvitysosassa esitetään tarkoitukseen vajaan neljä miljoonaa euroa, mikä on noin miljoona euroa vähemmän kuin opetusministeriön esitys. Määrärahaa on pienennetty viime vuosina, vaikka Suomen Kirjastoseuran mukaan todellinen tarve olisi vuositasolla noin 10 miljoonaa euroa.

Ilman edellä esitettyä määrärahan lisäystä kunnat eivät pysty rahoittamaan kirjastohankkeitaan. Kirjastolaitos on tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa. Se tarjoaa kansalaisille tasa-arvoiset mahdollisuudet tiedon ääreen, mutta tarjoaa yhteisen olohuoneen kaikille kansalaisille. Työttömille ja muille pienituloisille kirjasto on tärkeä henkireikä. Tietoyhteiskuntavalmiuksien ylläpitäjänä kirjastoilla on myös yhä merkittävämpi rooli.

Uusien kirjastojen kokonaiskuluista valtionosuus on kattanut 25—30 prosenttia. Opetusministeriöllä on pitkä lista kunnista, jotka jonottavat päätöstä rakentamis- ja korjausvarojen tai kirjastoautojen valtionosuuksista. Akuutti tarve on syntynyt siitä, että Turun pääkirjaston tarpeel-

linen valtionosuus (noin 3,5 miljoonaa euroa) vie huomattavan osan kaikille kunnille tarkoitetusta avustuksesta.

Määrärahaa voidaan käyttää myös avustuksen maksamiseen kirjastoautotoimintaan, johon momentin perustelujen mukaan saa käyttää enintään 110 000 euroa. Välttämätön tarve on kuitenkin vähintään kaksinkertainen, joten esittämästäni määrärahalisäyksestä tulee saada käyttää 220 000 euroa kirjastoautotoimintaan.

Eduskunnan tulee myös päättää kirjastojen erillisrahoituksesta tulevana vuosina. Talousarvioon tulee kirjastoalan ammattilaisten mielestä palauttaa tulevien vuosien talousarvioesityksissä niin sanottujen laajuuksien vahvistaminen aiemman käytännön mukaisesti. Aiemman budjettikäytännön mukaan on ilmoitettu, miten suurelle neliömäärälle valtio sitoutuu maksamaan valtionosuuksia tulevana vuosina.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon momentille 29.90.33 lisäyksenä 1 535 000 euroa kirjastotoimen valtionavustuksiin.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Susanna Rahkonen /sd